

Avondprogramma Filosofenfontein 2019 – 2020

8 Oktober 2019 om 20 u. prof. Lode Walgrave, Herstelrecht en strafrecht: duet of duel?

In het strafrecht is de centrale vraag welke straf dient te worden opgelegd aan de dader. Bij herstelrecht beoogt men zoveel mogelijk de individuele, relationele en sociale schade ingevolge een misdaad te herstellen. Het herstelrecht berust voornamelijk op overleg tussen de rechtstreeks betrokkenen (dader en slachtoffer) en niet zozeer op de dwingende inmenging van de overheid. In welke mate zijn straf- en herstelrecht aan elkaar complementair of tegengesteld? Wat zijn de achterliggende mens- en maatschappijbeelden van beide benaderingen? Wat zijn kansen en beperkingen? Wat zijn praktijken en effecten van beide benaderingen?

5 november 2019 om 20 u. Prof. Ives Engelborghs over de ‘Donut economie’: in zeven stappen naar een economie van de 21ste eeuw.

In 2017 publiceerde Kate Raworth haar boek getiteld “Doughnut Economics. Seven ways to Think Like a 21st-Century Economist” en het jaar nadien de vertaalde versie. Ondertussen heeft haar model een grote zichtbaarheid verworven. De donut van Kate Raworth geeft het actieterrein weer van onze economische bedrijvigheid, afgebakend door twee concentrische cirkels. De buitenste cirkel stelt de ecologische draagkracht van de aarde voor. Het overschrijden van deze grens naar buiten toe levert de ons bekende ecologische problemen op. De binnenste cirkel stelt de draagkracht van de mens voor. Het overschrijden van deze grens naar binnen toe zadelt ons op met alle sociale en menselijke problemen van deze tijd. De actualiteit met de klimaatmars, en de beweging van de gele hesjes, bewijst hoe dringend er een nieuw model voor onze economie nodig is, waarbij rekening gehouden wordt met deze grenzen. Om dit te bereiken werkte Kate Raworth een zeven punten programma uit dat kort zal voorgesteld worden. Kate Raworth stelt haar “Donut economie” voor als een duidelijk nieuw alternatief voor de klassieke neoliberale economische theorieën, die niet hebben kunnen verhinderen (misschien zelfs veroorzaakt hebben) dat er een financiële crisis kwam, dat de ongelijkheid toeneemt, dat de natuur en de mens sterk onder druk staan.

19 november 2019 om 20 u. dr. An Haekens, Oud worden en dan?

“Iedereen wil oud worden en niemand wil oud zijn”, is een veelgehoorde uitspraak. We willen allemaal lang leven maar tegelijk zijn velen bang voor de ‘oude dag’. De huidige beeldvorming over ouderen helpt hier wellicht ook niet echt bij. Enerzijds is er het beeld van de superfitte, actieve, reizende, ondernemende senior. Zo’n positief beeld is toe te juichen maar tegelijk moeten we vaststellen dat de kwetsbare oudere ‘uit beeld’ is verdwenen. Of, wanneer deze in beeld komt, is dit een erg negatief beeld en lijkt het of een leven met een kwetsbaarheid of afhankelijkheid geen zin of betekenis meer heeft...

In deze bijdrage willen we op deze thema’s ingaan en pogen een genuanceerd verhaal te brengen over ouder worden en zingeving...

3 december 2019 om 20 u. prof. Guido Van Heeswijck over ‘onbeminde gelovigen’

Christenen worden doorgaans niet meer aangesproken als ‘beminde gelovigen’. Ze worden immers niet bemind om hun geloof, zij worden slechts bemind als zij de inhoud van dat geloof zo vaag mogelijk houden.

Wanneer en waarom werden gelovige christenen in Vlaanderen en Nederland ‘onbemind’ en wat zijn daarvan de (politieke) gevolgen? En hoe dienen hedendaagse christenen daarop te reageren? Zouden we vandaag als catacombenchristenen – samen met ‘bemindde ongelovigen en zoekers’ - ‘de grote vragen’ niet opnieuw ter sprake brengen? Vanuit de overtuiging dat het niet verkeerd is om dat juist nu weer vanuit een religieus perspectief te doen.

14 januari 2020 om 20 u. Charles Ducal, stilte in poëzie en op muziek.

Dichter Charles Ducal heeft het in deze avond over verschillende soorten stilte die hij illustreert met gedichten uit eigen werk. Hij brengt cellist Eric van Leuven mee, die de stilte muzikaal zal onderstrepen.

4 februari 2020 om 20 u. Marcel Braekers o.p., Meister Eckhart over het echte vasten.

Vasten is in onze Westers christelijke traditie een wat ongemakkelijk thema geworden dat we liefst invullen als sociale betrokkenheid of lichamelijke zuivering. De preek ‘intravit Jesus in templum’ sprak Meister Eckhart uit tijdens de vasten. Hij pleit daarin voor een waarachtige bekering die tegelijk een nieuwe inkeer en betrokkenheid is. Deze preek geeft tegelijk een mooi beeld van de grote ideeën die zijn mystiek beheersen.

18 februari 2020 om 20 u. Hans Debel, een verborgen christendom? Buitenbijbelse teksten over Jezus, de apostelen en Maria Magdalena.

Hebben de Bijbelse auteurs de gebeurtenissen bewust verdraaid? Had Jezus een vrouw? Heeft de Kerk teksten waarin zij een bedreiging zag vernietigd? Moeten we op basis van nieuw ontdekte teksten de geschiedenis van het christendom herschrijven... ? Sinds enkele decennia is er veel te doen rond buitenbijbelse teksten waarin Jezus of zijn leerlingen worden vernoemd. Tijdens deze avond verkennen we het rijke landschap van de buitenbijbelse literatuur die aansluit bij het Nieuwe Testament. Verrassend genoeg kregen heel wat van deze teksten – bijvoorbeeld die over Maria’s tenhemelopneming of over Jezus’ neerdaling in de onderwereld – wel degelijk een plaats in de traditie. Ook bij verhalen over Jezus’ kindertijd blijven we even stilstaan. Daarnaast komen drie controversiële teksten aan bod: het Evangelie van Thomas, het Evangelie van Maria Magdalena en het evangelie van Judas. Van elk van deze teksten gaan we na wat ze ons leren over het ontstaan van het christendom en over de totstandkoming van de Bijbelse canon.

10 maart 2020 om 19.30 u. Film ‘le gamin au vélo’ van de gebroeders Dardenne, presentatie Jacques Perquy.

Niet de meest recente film van de gebroeders Dardenne, wel een wat minder somber verhaal van een elfjarige jongen op zoek naar zijn vader, die hem in een instelling voor jeugdzorg heeft gestopt.

Tijdens zijn zoektocht ontmoet Cyril een vrouw die bereid is – voor niet – hem tijdens het weekend op te vangen. De jongen worstelt met tegenstrijdige gevoelens van frustraties en wrok en het mededogen van Samantha. Na de vertoning is er nabespreking voor wie dat wenst.

Opgelet: plaats en uur is niet als anders. De film begint om 19.30 u. (zodat er ruimte is voor nabespreking) en wordt vertoond in het Jezuïetenhuis, Waverse baan 220 Heverlee.

24 maart 2020 om 20 u. Muziekavond: Bernard De Cock o.p. over ‘Ein deutsches Requiem’

Deze avond gaan we ons verdiepen in 'Ein deutsches Requiem' van Johannes Brahms. Dit zeven delen tellende werk is niet gebaseerd op de liturgische teksten van de Latijnse dodenmis, maar op Brahms' keuze van teksten uit de Heilige Schrift en apocrief boeken. Door die keuze heen legt de componist de nadruk op de troost voor de achtergebleven levenden en niet zozeer op de eeuwige rust voor de overledenen. We zullen blijven stilstaan bij de tekst, de context en de muzikale vormgeving van dit beklijvend werk. Met luisterfragmenten.

21 april 2020 om 20 u. Tommy Vandendriessche, Gustavo Gutierrez en de bevrijdingstheologie.

Over de bevrijdingstheologie is binnenkerkelijk -en ook daarbuiten- veel te doen geweest. Is het stof intussen wat gaan liggen? Biedt dit stof dan nog wat verdere stof tot nadenken? Wat kunnen we, met enige afstand in de tijd, zeggen over Gustavo Gutiérrez en zijn *Teología de la liberación*. Dit boek uit 1971 wordt beschouwd als de grondslag voor de bevrijdingstheologie in Latijns-Amerika.

Dinsdag 19 mei 2020 om 20 u. John Kushulamayan o.p., christenen en hindoes in India.

Hoe gaan leden van verschillende godsdiensten concreet met elkaar om. En hoe wordt hun samenzijn door de politiek verstoord? De dagelijkse realiteit is soms zo verschillend van het beeld dat de media ons voorhouden. Vandaar dat we het woord geven aan iemand die er altijd heeft gewoond en gewerkt, die een thesis schreef over 'mensenrechten in India' en die nu met zijn achtergrond geëngageerd is in onze Belgische realiteit.

Alle avonden gaan door in:

Filosofenfontein

Waverse baan 352

3001 Heverlee

Tel. 016 407340

Contactpersoon: Marcel Braekers – marcel.braekers@telenet.be